
Obhajujte demokracii, apeloval rektor na akademiky během oslav založení UK

Velmi důrazně vyzval rektor UK profesor Tomáš Zima všechny členy akademické obce, aby hájili pravdu, vystupovali proti bezpráví a za všech okolností říkali, co je a co není správné. Učinil tak ve čtvrtek 6. dubna během oslav 669. výročí založení Univerzity Karlovy.

Slavnostní setkání akademické obce u příležitosti oslav se konalo už tradičně ve Velké aule Karolina. Rektor profesor Tomáš Zima využil této mimořádné příležitosti, kdy se společně setkávají ti nejvýznamnější představitelé Univerzity Karlovy i veřejného života, aby během svého projevu vyzval všechny k aktivnímu vstoupení do veřejného prostoru.

„Rolí univerzity vždycky bylo a je ukazovat cestu – vést nejen studenty a vědce, ale i místní a mezinárodní komunitu a vlastně celou společnost. Je mimořádně důležité ukazovat cestu v době, kdy jsou vědecká fakta stále častěji nahrazována přáními či fikcemi a kdy emoce vítězí nad rozumem,“ zdůraznil během svého projevu. „Populisté všeho druhu, ti napravo i nalevo, a političtí avanturisté by velmi uvítali, kdybychom neopouštěli své laboratoře, knihovny a pracovny, kdybychom byli pasivní. Je zkrátka třeba, abychom v současné velmi rychle a dramaticky se měnící době, kdy hrozí, že se demokracie změní v e-kracii, byli oním potřebným kritickým hlasem. Kdyby totiž tato e-kracie skutečně vznikla, v řadě aspektů by to vedlo k zániku těch nejcennějších hodnot demokratické společnosti,“ varoval.

Ke shromáždění promluvil také emeritní děkan Fakulty humanitních studií UK a významný filozof profesor Jan Sokol, který ve svém projevu uvažoval o rozdílech mezi pravdou, omylem a lží. „Toto téma mi připadá aktuální hned v několika ohledech. Rozlišení pravdy, omylu, případně lži a podvodu není sice vždycky snadné, má však právě proto zásadní význam pro lidský život a zejména pro vědu. Před dvěma roky jsme si připomínali výročí smrti našeho slavného předchůdce, mistra Jana z Husince, s jehož jménem se zápas o pravdu v silném slova smyslu vždycky spojoval a spojuje. Před sto lety znamenala pravda v české společnosti něco téměř posvátného a měla tak silný zvuk, že si ji Masaryk zvolil jako heslo na prezidentské vlajce. Uplynulo téměř sto let a pravda je nejen předmětem pochybností, ale i jistého pohrdání a dokonce posměchu. Řada vzdělaných lidí se pojmu pravdy vyhýbá, anebo jej aspoň píše v uvozovkách, aby si nezadala. Jak se to mohlo stát?“

Oslavy výročí založení Univerzity Karlovy se již tradičně pojí také s udělováním Ceny Miloslava Petruska za prezentaci a Ceny Bedřicha Hrozného za tvůrčí počín.

Petruskovu cenu letos získaly dva týmy, a to skupina okolo Matematicko-fyzikální fakulty UK, která pracovala na záchraně a zpřístupnění rotundy sv. Václava na Malostranském náměstí v Praze, a dále také tým studentů UK, jenž v loňském roce zorganizoval uctění památky 17. listopadu na Albertově.

Cenu Bedřicha Hrozného za tvůrčí počín udělil rektor UK Tomáš Zima týmu Přírodovědecké fakulty UK vedenému docentem Vladimírem Hamplem za objev eukaryot bez mitochondrie. Na děleném druhém místě skončili profesor Michal Tomášek z Právnické fakulty UK se svou publikací Právní systémy Dálného východu I a docenti Petr Bartůněk a Radek Ptáček z 1. lékařské fakulty UK za soubor šesti knih věnovaných etice v medicíně, které vycházely od roku 2011 až do roku 2016.

Vůbec poprvé se letos během oslav udělovala také výzkumná podpora Donatio Universitatis Carolin? určená významným vědeckým osobnostem, které mimořádně přispívají k odborné prestiži UK. Podporu ve výši 1 milion korun získali egyptolog profesor Miroslav Bárta, ředitel výzkumného centra BIOCEV a jeden z nejvýznamnějších představitelů české biomedicínské vědy profesor Pavel Martásek, bibliista profesor Petr Pokorný, chemička profesorka Jana Roithová a kardiolog profesor Petr Widimský.

Cena Miloslava Petruska za prezentaci

Zástupci studentské části Akademického senátu UK a zástupci studentských spolků UK za organizaci akce uctění památky 17. listopadu na Albertově: Bc. Miroslav Čermák, MUDr. Josef Fontana, Mgr. David Hurný, Drahomír Kolenčík, Mgr. Peter Korcsok, Lukáš Kostínek, David Megvinet a Mgr. Michal Zima.

Členové řešitelského týmu projektu Za záchranu a zpřístupnění rotundy sv. Václava na Malostranském náměstí, vedoucí projektu a proděkan MFF UK RNDr. Martin Vlach, Ph.D., vedoucí archeologického průzkumu PhDr. Jarmila Čiháková (Národní památkový ústav) a hlavní restaurátor památky akademický malíř Tomáš Rafl (Gema Art Group a.s.).

Cena Bedřicha Hrozného za tvůrčí počín

1. místo: tým Přírodovědecké fakulty UK a za publikaci objevu prvního známého eukaryotického organismu bez mitochondrie, kterým je prvok rodu *Monocercomonoides*: doc. Mgr. Vladimír Hampl, Ph.D., Anna Karnkowska, Ph.D., Mgr. Vojtěch Vacek, Mgr. Zuzana Zubáčová, Ph.D., Sebastian Cristian Treitli, M.Sc., Mgr. Lukáš Novák, Mgr. Vojtěch Žárský, Mgr. et Mgr. Petr Soukal a Mgr. Pavel Doležal, Ph.D.

O 2. a 3. místo se dělí: prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc., Právnická fakulta UK za publikaci Právní systémy Dálného východu I a doc. MUDr. Petr Bartůněk, CSc., společně s doc. PhDr. et PhDr. Radkem Ptáčkem, Ph.D., (1. lékařská fakulta UK) za soubor šesti knih věnovaných tématu etika v medicíně.

Výzkumná podpora Donatio Universitatis Carolin?

Prof. Miroslav Bárta, Dr., prof. MUDr. Pavel Martásek, DrSc., prof. ThDr. Petr Pokorný, DrSc., Dr.h.c.mult., prof. Mgr. Jana Roithová, Ph.D., prof. MUDr. Petr Widimský, DrSc.

Text: Helena Zdráhalová

Foto: René Volfík

Datum: 6. 4. 2017